

Obligatorisk specialistexamen väckte debatt

Ska specialistexamen vara obligatorisk eller ej? Ja, svarar Läkaresällskapets utbildningsdelegation. Nej, svarar Läkarförbundet och Sveriges yngre läkares förening, Sylf.

II Frågan engagerade deltagarna vid specialitetsföreningarnas representantskapsmöte i Stockholm förra veckan. Pia Forsberg och Kerstin Nilsson från Läkaresällskapets utbildningsdelegation förespråkade obligatorium, framför allt utifrån ett samhälls- och patientsäkerhetsperspektiv.

– Det ska inte gå att slinka igenom, sa Kerstin Nilsson.

Sällskapet vill ha ett obligatorium och utvärderingen ska ske fortlöpande under utbildningen, inte som en enda slutexamen.

Anna Maria Bengtsson af Sandeberg förklarade att också Svenska psykiatriska föreningen var positiv till en obligatorisk examen.

– Vi har frivillighet och liten eller ingen uppslutning alls, sa hon.

Behovet av en bättre utvärdering som del av en pågående lärandeprocess, inte endast en kontrollerande teoretisk slutstation, det verkade alla skriva under på. Och vid något tillfälle undrade någon vad det var som egentligen debatterades. Men det var frivilligheten som var stötestenen.

Anton Holmgren, Sylf, tyckte att det vore synd att flytta fokus till examensfrågan när det finns många brister att åtgärda, till exempel att ST-läkarna i snitt träffar sin handledare endast en halvtimme i månaden, att det är svårt att komma in på kurser och att få får skriftlig feedback.

– Vi är skeptiska till en obligatorisk specialistexamen, sa han.

Grewin talade mot obligatorium

Särskilt när förbundsordförande Bernhard Grewin i återkommande pläderingar talade mot ett obligatorium höjdes temperaturen. Han gav hela kåren en liten känga. Att handledarfunktionen och annat fungerar så dåligt beror på att den värderas så dåligt av läkarna själva. Att slåss för mer tid och resurser för en bättre fungerande lärandeprocess, det är förbundets uppgift, inte att driva fram ett obligatorium, menade han.

– Obligatorier ser jag som myndighetsreglering som kräver resurser, möjligheter att överklaga. Risken blir att vi

lägger resurser på fel sak, sa Grewin, som hänvisade till specialitetsöversynens slutsats att hellre lägga resurser på fler SK-kurser än att rigga en stor organisation.

Men företrädare för Läkaresällskapet hävdade motsatsen: ett obligatorium skulle bli just den »blåslampa« på huvudmän och andra som skulle höja utbildningskvaliteten och tvinga fram de resurser som krävs. Och Lennart Persson som nyligen utsetts att göra den kompletterande utredningen av specialitetsindelningen satt längst bak i salen och lyssnade. I höst ska han uttala sig i utbildnings- och forskningsfrågorna.

Elisabet Ohlin

Få föreningar har tagit ställning

Sex av 50 specialitetsföreningar har klart tagit ställning för ett obligatorium. Det visar en enkät som Läkarförbundet ställt till specialitetsföreningarna.

II Specialitetsföreningarna för klinisk farmakologi, hematologi, kirurgi, nukleärmedicin, ortopedi och otorinolaryngologi vill ha en obligatorisk examen. Tretton föreningar tycker att examen ska vara frivillig, däribland föreningarna för allmänmedicin, anestesi, geriatrik, internmedicin och reumatologi. Men över hälften av specialitetsföreningarna har inte formellt tagit ställning för eller emot en obligatorisk examen.

Idag erbjuds examen i två tredjedelar av specialiteterna. Detta erbjudande utnyttjas i varierande grad. I ett fåtal, sju specialiteter, genomför fler än hälften

av ST-läkarna examen. Det gäller anestesi, dermatologi och venerologi, hematologi, klinisk kemi, neurokirurgi och oftalmologi. I topp ligger neurokirurgi med nära 100 procent.

I de flesta är det färre än hälften som tar examen. Minst populärt är det i barnkirurgi, barnpsykiatri, klinisk neurofysiologi, toraxkirurgi, yrkes- och miljömedicin samt geriatrik. I dessa specialiteter är siffran mindre än 5 procent.

Av de 34 specialiteter som erbjuder examen har 29 skriftlig teoretisk examinationsdel, 24 har muntlig teoretisk del och 13 har praktiska moment. Ytterligare andra moment, som examensarbete, årligt prov, erfarenhetsredovisning, ingår i ett fåtal specialitetsexamina.

Elisabet Ohlin

elisabet.ohlin@lakartidningen.se

ANNONS